

**PAŽYMOS APIE VALDOJE NUSTATYTUS VEIKLOS APRIBOJIMUS
PRIVATAUS MIŠKO SAVININKAMS AR JŲ ASOCIACIJOMS, SIEKIANTIEMS
PARAMOS PAGAL PRIEMONĖS „SU NATURA 2000 IR VANDENS PAGRINDŲ
DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“ VEIKLOS SRITĮ „PARAMA NATURA 2000
MIŠKUOSE“,**

Pažymos apie valdoje nustatytus veiklos apribojimus privataus miško savininkams ar jų asociacijoms, siekiantiems paramos pagal priemonės „Su Natura 2000 ir vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritį „Parama Natura 2000 miškuose“, išdavimo tvarka patvirtinta Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2016 m. birželio 23 d. Įsakymu Nr. V-128 (2015 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-87 redakcija)

Pažyma išduodama prašymą pateikusiems Pareiškėjams tuo atveju, kai valda (jos dalis) atitinka šias sąlygas:

1. Valda (jos dalis) yra „Natura 2000“ teritorijoje;
2. Miško plotas yra ne mažesnis kaip 0,5 ha ir šiame plote taikomas bent vienas draudimas ar privalomas apribojimas:
  - 2.1 uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10% medyno tūrio per 10 metų) medyne, kuris pasiekęs IV grupės miškams taikomą kirtimų amžių;
  - 2.2. draudžiami ugdomieji miško kirtimai ir brandžių medžių iškirtimas, bei draudžiami arba ribojami sanitariniai miško kirtimai, reikalaujant palikti tam tikrą skaičių džiūstančių ar išdžiūvusių medžių 1 ha;
  - 2.3. plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;
  - 2.4. sanitariniais miško kirtimais retinimo amžių (21 metai) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiūvę medžiai.
- 2.3. Valdoje (jos dalyje) yra bent vienas šių objektų:
  - 3.1. Europos Bendrijos svarbos miško buveinė (9010 *vakarų taiga, 9020 *plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 žolių turtingi eglynai, 9060 spygliuočių miškai ant fluvioglaciacinių ozų, 9080 *pelkėti lapuočių miškai, 9160 skroblynai, 9180 *griovų ir šlaitų miškai, 9190 sausieji ažuolynai, 91D0 *pelkiniai miškai, 91E0 aliuviniai miškai, 91F0 paupių guobynai, 91T0 kerpiniai pušynai);
  - 3.2. potenciali buveinė (jos dalis);
  - 3.3 Europos Bendrijos svarbos rūšies radavietė ar jos buveinė.

Pareiškėjui nereikia kreiptis į Direkciją kai deklaruoja miško naudmenis nustatytose teritorijose. Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje (PPIS) šios nustatytos teritorijos žymimos skirtingų spalvų ženklais ir kodais - PK, UK, NM ar DM. Ar miško valda Ar miško valda patenka į tokias teritorijas, kuriose iš anksto identifikuoti apribojimai, galima sužinoti prisijungus prie Paraiškų priėmimo informacinės sistemos (PPIS) seniūnijoje ar savarankiškai arba apsilankius interneto svetainėje www.geoportal.lt. Taip pat šią informaciją galima sužinoti saugomų teritorijų direkcijose ar Valstybinėje saugomų teritorijų tarnyboje.

Jei miškas patenka į PK, UK, NM, DM kodais pažymėtus plotus

Jei miško valda ar jos dalis patenka į bent vieną iš PK, UK, NM ar DM kodais pažymėtų plotų ir yra ne mažesnė kaip 0,5 ha, miško savininkas gali iš karto, be saugomos teritorijos direkcijos pažymos, deklaruoti pažymėtą plotą jam priklausančioje miško valdoje. Jei valda patenka į keliais kodais pažymėtus plotus, miško savininkas savo nuožiūra pasirenka pagal kokį kodą nori deklaruoti miško plotą. Tik plotus, kurie pažymėti NM kodu (t.y. kai plynų kirtimų biržėse

turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių) deklaruoti galima tada, kai miško savininkui yra ar buvo išduotas leidimas kirsti mišką. Jei tokio leidimo savininkas neturi ir kirsti miško neplanuoja, prašyti išmokų už apribotus plynus kirtimus draudžiama.

Miško savininkai, kurių valdos patenka į PK, UK, NM ar DM kodais pažymėtus plotus deklaruodami savarankiškai ar seniūnijose turi turėti šiuos dokumentus:

- Miško nuosavybės teisę patvirtinančius dokumentus.
- Įgaliojimą (jei paraišką teikia įgaliotas asmuo)
- Miškotvarkos projektą arba Valstybinės miškų tarnybos pažymą apie miškų valstybės kadastro duomenis.
- Leidimą kirsti mišką – kai siekiama išmokų už apribotus plynus kirtimus.

Pareiškėjas, siekiantis gauti Pažymą, kreipiasi į saugomos teritorijos direkciją, kuriai „Natura 2000“ teritorija yra, ir pateikia šiuos dokumentus:

1. laisvos formos prašymą išduoti Pažymą;
2. Pažymėjimą apie nekilnojamojo daikto ir daiktinių teisių į jį įregistravimą Nekilnojamojo turto registre (miško valdymo teisę patvirtinantį dokumentą);
3. Įgaliojimą (jei prašymą teikia įgaliotas asmuo). Jei žemės sklypas valdomas kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti:
  - 3.1. rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai nurodyta valdoma žemės sklypo dalis, arba
  - 3.2. notaro patvirtintą bendraturčių įgaliojimą, kai prašymas teikiamas vieno iš bendraturčių vardu;
4. vieną iš šių dokumentų:
  - 4.1. galiojantį vidinės miškotvarkos projektą (arba vidinės miškotvarkos projektą, pakoreguotą pagal „Natura 2000“ teritorijoje nustatytus veiklos apribojimus), kuriame nurodyti ūkinės veiklos apribojimai, taksaciniai sklypai ir plotas, kuriame jie taikomi;
  - 4.2. Valstybinės miškų tarnybos pažymas;
  - 4.3. miškininko specialisto Išvadą apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą (toliau – Išvada);
5. kai siekiama gauti išmoką už apribojimą plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse palikti papildomą skaičių neiškirstų žalių medžių, – leidimą kirsti mišką, kuriame nurodyta, kad leidžiamas pagrindinis plynas miško kirtimas paliekant papildomą skaičių neiškirstų žalių medžių.

PARAMA MIŠKŲ SAVININKAMS UŽ EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETŲ APSAUGĄ

Paramą pagal veiklą „Natura 2000 išmokos miškuose“ gali gauti ir tie privačių miškų savininkai, kurių valda nepatenka į Natura 2000 teritoriją, tačiau valdoje yra nustatyta EB svarbos paukščių (pvz. mažojo erelio rėksnio, juodojo gandro, jūrinio erelio, gyvatėdžio, vapsvaėdžio, uralinės pelėdos ar lututės, kt.) veisimosi vieta ar kurtinio tuokvietė, kurioje pagal Miško kirtimų taisyklių reikalavimus yra draudžiami pagrindiniai miško kirtimai.

Miško savininkui už valdoje ar jos dalyje draudžiamus pagrindinius miško kirtimus pirmus 5 metus būtų mokama 272 EUR/ha kompensacija, vėliau, pasibaigus 5 metų laikotarpiui – 200 EUR/ha kompensacija. Miško savininkai, siekdami išmokos už draudžiamus pagrindinius kirtimus paukščių veisimosi vietoje, deklaruodami mišką, privalo turėti arba miškotvarkos projektą, arba Išvadą apie valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą. Tiek

miškotvarkos projekte, tiek Išvadoje turi būti pateikta informacija apie valdoje nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą ir kokiame miško plote draudžiami pagrindiniai kirtimai. Deklaruojant valdą, Paraiškų priėmimo sistemoje reikia pasirinkti kodą PK (uždrausti pagrindiniai kirtimai)

Svarbu žinoti, kad išmoka mokama tik tuo atveju, jei miškas valdoje, kur nustatyta EB svarbos paukščių rūšies veisimosi vieta jau yra pasiekęs IV grupės miškams taikomą kirtimų amžių. Pvz. jei veisimosi vieta nustatyta eglyne, išmoka būtų mokama už tą plotą, kuriame eglynas yra ne jaunesnis kaip 71 m. amžiaus.

Dėl Išvadų miško savininkai turėtų kreiptis į miškotvarkos projektų rengėjus.

Išvadas gali išduoti tik miškotvarkos projektų rengėjai, kurie yra įregistruoti Valstybinėje miškų tarnyboje. Miškotvarkos projektų ir Išvadų rengėjai prieš rengdami dokumentus turėtų patikrinti ar duomenys apie EB svarbos paukščių lizdavietais yra pateikti Saugomų rūšių informacinei sistemai (SRIS) arba Miškų kadastro integruotai informacinei sistemai (MKIIS). Apie SRIS registruotas lizdavietais informacija teikiama www.sris.lt. Miško savininkai norėdami iš anksto sužinoti ar jų valda patenka į EB svarbos paukščių veisimosi vietą ar tuokvietę, gali kreiptis į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą ar artimiausią saugomos teritorijos direkciją, VI miškų urėdiją ar Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės teritorinius poskyrius.

APSAUGOS SUTARTYS DĖL VEIKLOS APRIBOJIMŲ, KONKREČIŲ ŽEMĖS, MIŠKO IR VANDENS TELKINIO NAUDOJIMO SĄLYGŲ .

Apsaugos sutartys sudaromos vadovaujantis tvarka numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gegužės 28 d. nutarimas Nr. 484 „Dėl Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų sudarymo tvarkos aprašo ir apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų formos patvirtinimo“ numato šių sutarčių sudarymo tvarką

Apsaugos sutartis gali būti sudaroma siekiant nustatyti veiklos apribojimus, konkrečias žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygas, kai žemė, miškas ar vandens telkinys yra Lietuvos Respublikos saugomoje teritorijoje.

Apsaugos sutartis gali būti dvišalė arba trišalė:

Dvišalė apsaugos sutartis sudaroma tarp privačios žemės savininko ar valstybinės žemės valdytojo ir apsaugos sutarties rengėjo;

Trišalė apsaugos sutartis sudaroma tais atvejais, kai žemės naudotojas nėra privačios žemės savininkas ar valstybinės žemės valdytojas ir privatūs ar valstybiniai žemės, miško sklypai ir vandens telkiniai (kai apsaugos sutartis sudaroma dėl juose esančių gamtos vertybių išsaugojimo) jam yra išnuomoti arba su juo sudarytos panaudos sutartys, remiantis Nekilnojamojo turto registre įregistruotomis nuomos ar panaudos sutartimis (toliau – privačios ar valstybinės žemės nuomininkas (panaudos gavėjas). Tokiu atveju apsaugos sutartis sudaroma tarp privačios žemės savininko ar valstybinės žemės valdytojo, privačios ar valstybinės žemės nuomininko (panaudos gavėjo) ir apsaugos sutarties rengėjo.

Apsaugos sutarčių sudarymas numatytas Saugomų teritorijų įstatyme:

5 straipsnis. Veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai

1. Veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja:

5) apsaugos sutartys, kurias Vyriausybės įgaliotos institucijos jos nustatyta tvarka sudaro su žemės savininkais ir valdytojais ir įregistruoja Nekilnojamojo turto registre, kai su žemės savininkais ir valdytojais individualiai susitariama dėl kraštovaizdžio, gamtos vertybių papildomų apsaugos ir naudojimo priemonių nustatymo arba tvarkymo priemonių įgyvendinimo jų valdomoje žemėje.

2. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos apsaugos sutartys Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti sudaromos ir su žemės, nepatenkančios į saugomas teritorijas, savininkais ir valdytojais, jeigu šio Įstatymo 24¹ straipsnio 6 dalyje nurodytame gamtotvarkos plane nuspręsta, kad apsaugos sutartis sudaryti būtina siekiant:

1) garantuoti reikiamą Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, augalų ir gyvūnų rūšių ir jų buveinių apsaugą Europos bendrijos svarbos teritorijoje arba vietovėje, atitinkančioje paukščių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, ar jų dalyse, kurios nepatenka į saugomas teritorijas, arba atkurti Europos bendrijos svarbos natūralias buveines, augalų ir gyvūnų rūšių buveines;

2) nustatyti Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, augalų ir gyvūnų rūšių ekologinius reikalavimus atitinkančias apsaugos priemones buveinių apsaugai svarbiose teritorijose.

32¹ straipsnis. Kompensacijos už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus

1. Už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus išmokamos vienkartinės arba kasmetinės kompensacijos.

8. Šiame straipsnyje nustatytas teisinis reglamentavimas taip pat taikomas kompensuojant už apribojimus, kurie šio Įstatymo nustatytais atvejais nustatomi su žemės savininku ar valdytoju sudarant apsaugos sutartis dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų.